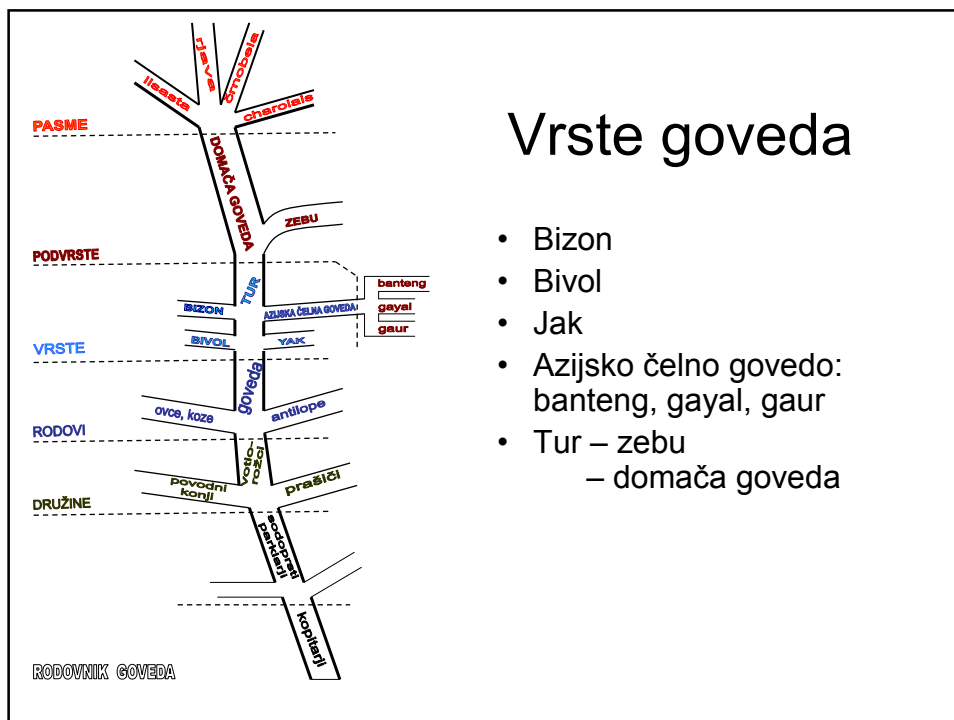

Vrste goveda

- Bizon
- Bivol
- Jak
- Azijsko čelno govedo: banteng, gayal, gaur
- Tur – zebu – domača goveda

Bizon

Jak

Bivol

**Azijsko čelno
govedo**
Banteng

Gayal

Zebu

provided by Dr. Alberto Zorloni

Domača goveda

Delitev pasem

- Primitivne
- Produktivne
 - Mlečne
 - Kombinirane
 - Mesne: britanske, francoske, italijanske

Pasma (breed, Rasse)

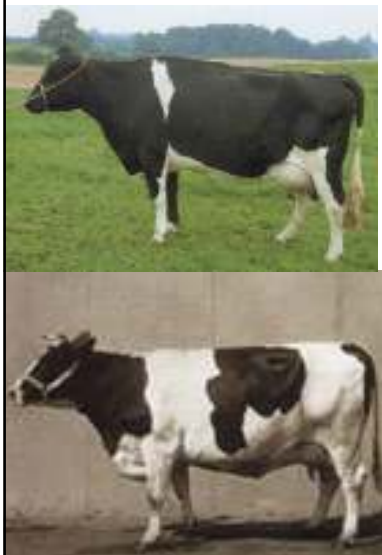
- pomeni fenotipično ali geografsko podvrsto, ki naseljuje določeno področje in je zanjo značilna frekvenca genov, ki jih loči od ostalih članov iste vrste. Za ljudi uporabljamo pojem rasa.

<http://www.bfro.uni-lj.si/zoo/publikacije/katalogznanj/default.htm>

Mlečne pasme

- Črno-bela
- Rdeče-bela
- Yersey
- Guernsey
- Ayrshire
- Brown Swiss
-

Črno-bela

Holštajn-frizijska

	Biki	Krave
Višina vihra	152-160cm	140-150cm
Telesna masa	1000-1200kg	650-750kg

Rdečebele mlečne pasme

Rdečebela (Rotbunt)

	Biki	Krave
Višina vihra	150 cm	140 cm
Telesna masa	1100 kg	700 kg

Rdečebela

Holštajn-Frizijska

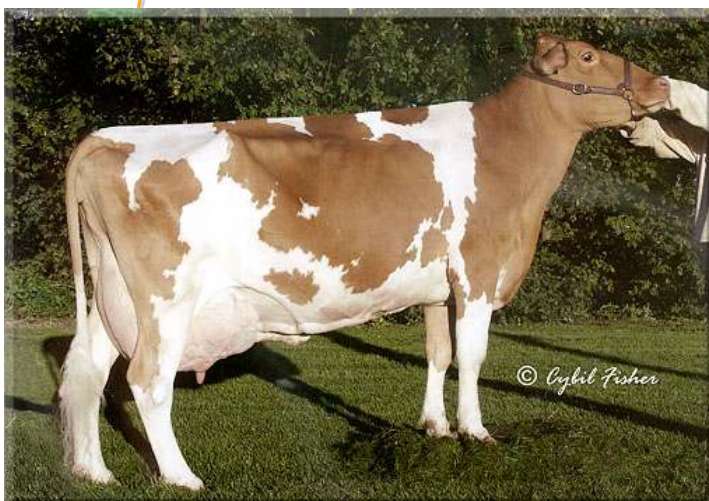
	Biki	Krave
Višina vihra	150 cm	142-145cm
Telesna masa	1100kg	750kg

Jersey

	Biki	Krave
Višina vihra	127 cm	120 - 125 cm
Telesna masa	700 kg	350 - 400 kg

Guernsey

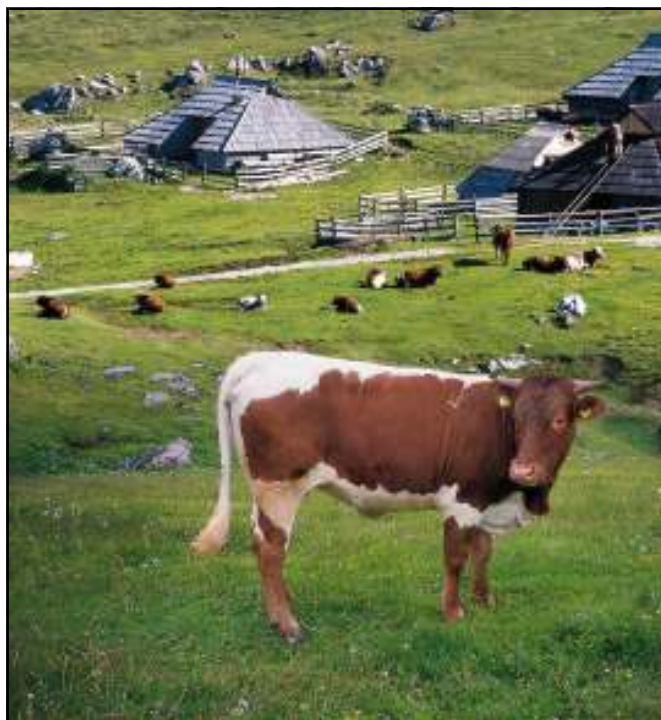

	Biki	Krave
Višina vihra	-	-
Telesna masa	750 kg	500-550 kg

Ayrshire

	Biki	Krave
Višina vihra	137 cm	127-135 cm
Telesna masa	650-1100 kg	500-600 kg

CIKA

Kombinirane pasme

- Rjava
- Lisasta
-

RJAVA PASMA

- enobarvna (rjava do sivo rjava)
- biki temnejši od krav
- temen smrček, parklji, konice rogov
- trdi parklji
- smrček svetlo obrobljen
- srednje težka in srednje velika
- dobra omišičenost pri relativno finih kosteh

	Biki	Krave
Višina vihra	150 – 160 cm	135 – 142 cm
Telesna masa	1000 – 1200 kg	600 – 700 kg

LISASTA PASMA

- bele lise so različno močno razporejene po telesu
- barva variira od svetlo rumene do temno rdeče
- glava je dominantno bela
- svetli smrček, konice rogov, parklji (slabi za trd teren)
- srednje veliko do veliko govedo
- močne kosti, dobra omišičenost

	Biki	Krave
Višina vihra	150 – 158 cm	138 – 142 cm
Telesna masa	1200 kg	750 kg

ANGLEŠKE MESNE PASME

- **Aberdeen Angus**
- **Highland** – škotsko visokogorsko g.
- **Beef shorthorn** – mesno kratkorožno g.
- **Galloway**
- **Hereford**

ABERDEEN ANGUS

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	120	130
Telesna masa, kg	450-550	800-900

HEREFORD

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	125-135	130-140
Telesna masa, kg	500-600	800-900

SHORTHORN

provided by the American Shorthorn Association

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	130	140
Telesna masa, kg	500-600	700-900

GALLOWAY COLOURS

BLACK BULL

DUN BULL

BELTED BULL

GALLOWAY

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	120	128
Telesna masa, kg	450-500	800

HIGHLAND

Škotsko visokogorsko govedo

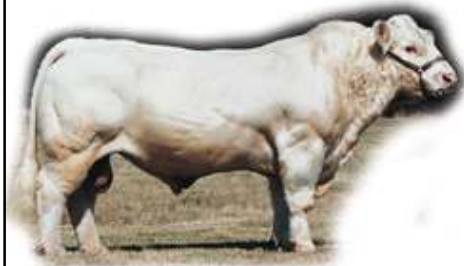

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	110-120	125-130
Telesna masa, kg	400-450	500-600

FRANCOSKE MESNE PASME

- **CHAROLAIS**
- **LIMOUSIN**
- **BLONDE D'AQUITAINE**
- **BELGIAN BLUE**
- NORMANDE
- SALERS
- MAINE ANJOU
- AUBRAC

CHAROLAIS

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	135-140	142-155
Telesna masa, kg	700-900	1100-1400

LIMOUSIN

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	135-140	145-155
Telesna masa, kg	650-800	1000-1200

BLONDE D'AQUITAINE

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	140-145	150-152
Telesna masa kg	700-800	1000-1250

Blanc Bleu Belge - BBB Belgijsko belo-plavo govedo

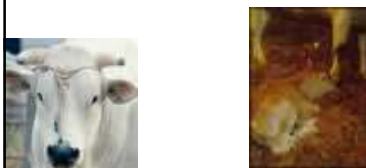
	Krave	Biki
Višina vihra, cm	133-138	145-150
Telesna masa, kg	700-800	1100-1200

ITALJANSKE MESNE PASME

- **Piemonetese**
- **Romagnola**
- **Chianina**
- **Marchigiana**
- Maremmana
- Podolica

CHIANINA

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	150-170	160-180
Telesna masa, kg	800-1000	1200-1500

ROMAGNOLA

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	145	155
Telesna masa, kg	650-750	1100-1200

MARCHIGIANA

	Krave	Biki
Telesna masa, kg	700-900	1200-1500

PIEMONETESE

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	130	140
Telesna masa, kg	500-600	800

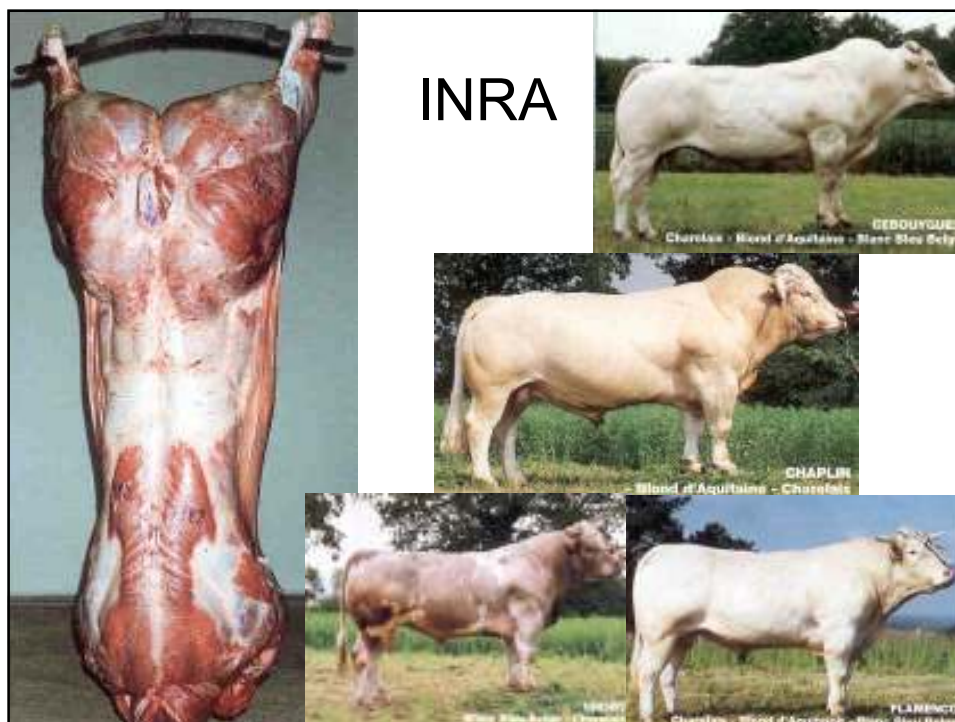
DRUGE M. PASME GELBVIEH NEMŠKA RUMENA

	Krave	Biki
Višina vihra, cm	135-140	148-155
Telesna masa, kg	650-800	1150-1300

SINTETIČNE POPULACIJE

- INRA
- BRANGUS
- BEEFALO, CATTALO

BRANGUS

BRAHMA
3/8 genotipa

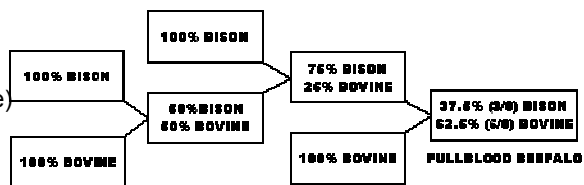
ANGUS
5/8 genotipa

BEEFALO

Genotip:

5/8 – govedo (kat. pasme)
3/8 - bizon

OVCE

Delitev pasem po debelini in dolžini volnenih vlaken in kakovosti volne

- Merino – premer volnenih vlaken od 18 do 25 μ m (španski merino, nemški mesni merino)
- Dolgovolnate (texel, vzhodnofrizijska ..)
- Kratkovolnate (suffolk, hampshire, southdown, ille de france, ...)
- Grobovolnate (blackface, pramenke, karakul, ...)
- Pasma s kratko dlako

Delitev pasem po dolžini repa

- Kratkorepe (romanovska, finska landrace)
- Dolgorepe (avasi)

Delitev pasem po namenu prireje

- Specializirane pasme
 - mlečne
 - mesne
 - merino
- Kombinirane z dvema lastnostima (meso-volno, mleko-meso)
- Kombinirane z več lastnostmi (mleko-meso-volna)

Delitev pasem po mestu reje

- Nižinske
- Višinske

Mesne pasme

- Nemška mesna črnoglava
- Nemška mesna beloglava
- Texel
- Charolais
- Suffolk

Nemška mesna črnoglava

- Zgodaj zrela (prvi pripust pri 1 letu)
- Sezonsko plodna, z dolgo paritveno sezono
- Dobra plodnost (do 200%)
- Dobri prirasti jagnjet (300 – 400 g/dan)
- Dobre klavne lastnosti

	Oven	Ovca
Višina vihra, cm	80-90	75-80
Telesna masa, kg	100-130	70-90

Nemška mesna beloglava

- Zgodaj zreła (prvi pripust pri 7-8 mesecih)
- Sezonsko plodna, z dolgo paritveno sezono
- Dobra plodnost (do 200%)
- Dobri prirasti jagnjet (350 – 400 g/dan)
- Dobre klavne lastnosti

	Oven	Ovca
Višina vihra, cm	75-85	70-80
Telesna masa, kg	110-130	80-90

Texel

- Zgodaj zreła (prvi pripust pri 7-9 mesecih)
- Sezonsko plodna
- Dobra plodnost (150 do 200%)
- Dobri prirasti jagnjet (300 – 400 g/dan)
- Odlične klavne lastnosti

	Oven	Ovca
Višina vihra, cm	75-80	70-75
Telesna masa, kg	110-130	70-90

Charolais

- Zgodaj zrela (prvi pripust 1 letu)
- Sezonsko plodna
- Dobra plodnost (180%)
- Dobri prirasti jagnjet (400 g/dan)
- Dobre klavne lastnosti

	Oven	Ovca
Višina vihra, cm	65	60
Telesna masa, kg	100-120	70-80

Suffolk

- Zgodaj zrela (prvi pripust 1 letu)
- Sezonsko plodna
- Dobra plodnost (200 %)
- Dobri prirasti jagnjet (400 g/dan)
- Dobre klavne lastnosti

	Oven	Ovca
Višina vihra, cm	70-80	60-70
Telesna masa, kg	100-120	70-85

Romanovska pasma

- Najbolj plodna pasma
- Zelo zgodnja spolna zrelost (že pri 3 mesecih)
- Celoletna poliestričnost
- V tropih s kontinuiranimi jagnjitvami tudi do 350 %
- Telesna masa ovni / ovce 65 / 45 kg

Slovenske pasme ovc

- Jezersko-solčavska
- Oplemenjena jezersko-solčavska
- Bovška
- Oplemenjena bovška
- Belokrajnska pramenka
- Istrska pramenka

Jezersko-solčavska pasma

- Nastala s križanjem primitivne domače bele ovce z bergamaško in padovansko ovco
- Izbočen profil glave, velika štrleča ušesa, dolg z volno porasel rep
- Celoletna poliestričnost, velikost gnezda od 1,4 do 1,5 jagnjeta, zgodnja spolna zrelost (6 do 8 mesecev)

	Oven	Ovca
Višina vihra, cm	70	65-67
Telesna masa, kg	100	65-75

Oplemenjena jezersko-solčavska pasma

- Nastala s križanjem jezersko solčavske pasme z romanovsko (50 % genotipa romanovske)
- Rahlo izbočen profil glave, srednje velika štrleča ušesa, kratek rep, ki ni poraščen z volno
- Celoletna poliestričnost, velikost gnezda od 1,8 jagnjeta, zgodnja spolna zrelost
- Telesna masa ovc je med 55 in 70 kg

Bovška pasma

- Majhna glava z neznatno izbočenim profilom, majhna ušesa, kratek rep poraščen z dlako
- Mlečnost po odstavitvi 150 kg, v boljših tropih tudi 250 kg
- Jagnitve enkrat letno, v glavnem enojčki (10 % dvojčkov)
- Prirasti od 150 do 210 g/dan, jagnjeta se koljejo takoj po odstavitvi med 50 in 80 dnevi starosti

	Oven	Ovca
Višina vihra, cm		55-60
Telesna masa, kg	45-50	35-40

Istrska pramenka

- Velikega okvirja z dolgimi nogami, ozko glavo, z nosnim grebenom in štrlečimi ušesi, velika variabilnost v barvi (bele, črne, pikaste, lisaste)
- Mleko bogato z mlečnimi beljakovinami in maščobami, povprečna mlečnost okrog 150 kg
- Velikost gnezda 1,3 živorojenih jagnjet

	Oven	Ovca
Telesna masa, kg	90	60-75

Belokranjska pramenka

- Imajo dolgo resasto volno, prevladuje bela barva, značilne pa so črne lise oziroma pike po glavi in nogah, imajo zelo dolg rep, ovni imajo zelo bogato rogovje, tudi nekatere ovce so rogate.
- Velikost gnezda je majhna 1,1 jagnjet
- Slabi prirasti, vendar tanke kosti in dobra klavnost

	Oven	Ovca
Telesna masa, kg	65-70	50

Vzhodnofrizijska pasma – mlečna pasma

- Najbolj mlečna pasma ovc, do 700 kg mleka
- Glava ni poraščena in ima tanka ušesa, dolg neporaščen rep
- Zgodaj spolno zrela in sezonsko poliestrična

	Oven	Ovca
Telesna masa, kg	90-120	75-85

KOZE

Delitev pasem po proizvodnji na

- Mesne
- Mlečne
- Za proizvodnjo dlake

Burska pasma

- Izvira iz Afrike, iz Namibije
- Je rogata, ima dolga obarvana ušesa
- Zelo dobra omišičenost
- Zgodnja spolna zrelost (10-12 mesecev), ni izrazito sezonsko plodna, tako da so možne 3 jaritve v 2 letih

	Kozli	Koze
Višina vihra	72-95	65-75
Telesna masa, kg	85-140	60-75

Sanska pasma

- Izvira iz Švice
- je najbolj znana mlečna pasma (mlečnost med 600 in 1100 kg)
- Bele barve s kratko dlako in nežno fino kožo

	Kozli	Koze
Višina vihra	80-95	74-85
Telesna masa, kg	85-120	nad 50

Nemška srnasta pasma

- Nastala je v Nemčiji iz treh pasem koz
- Dlaka je kratka in gladka v treh barvnih različicah

	Kozli	Koze
Višina vihra	80-100	68-78
Telesna masa, kg	85-100	55-70

Angora – pasma za prirejo volne

